Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Rehab habilitering försäkringsmedicin hjälpmedel
Anna Breuer

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-02-042025-12-15

HSN 2025-0844

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Överenskommelse mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län gällande fördelning av kostnadsansvar för hjälpmedel inom förskola och skola

Ärendebeskrivning

Ärendet innehåller förslag till en ny överenskommelse mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län gällande fördelning av kostnadsansvar för hjälpmedel inom förskola och skola.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Fördelning av kostnadsansvar för hjälpmedel inom förskola och skola
Bilaga 1 ISO-kodslista med fördelning av kostnadsansvaret

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

1. Överenskommelse mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län gällande fördelning av kostnadsansvar för hjälpmedel inom förskola och skola godkänns.

2. Avdelningschef för Närsjukvård får i uppdrag att teckna överenskommelse mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län gällande fördelning av kostnadsansvar för hjälpmedel inom förskola och skola.

3. Överenskommelsen gäller tills vidare med möjlighet till omprövning vid förändrade förutsättningar.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Den nuvarande överenskommelsen om ansvarsfördelning av hjälpmedel i skolan började användas 1997. I överenskommelsen är ansvarsfördelningen rörande hjälpmedel olika beroende av om eleven går integrerad i en vanlig klass eller i en grupp för elever med särskilda behov. Hjälpmedel till barn i förskolan ingår inte i ansvarsfördelningen.

Förslaget till en ny överenskommelse mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län gällande fördelning av kostnadsansvar för hjälpmedel inom förskola och skola delar inte upp ansvaret utifrån skolform och förskolan är inkluderad i överenskommelsen.

Överenskommelsen har tagits fram i samverkan mellan hälso- och sjukvårdsförvaltningen och Storsthlm. Representanter från skolor, habilitering och hjälpmedelsverksamhet har varit delaktiga som referensgrupp till arbetsgruppen.

Överväganden
I Socialstyrelsens publikation ”Samordning av hjälpmedel till barn och elever med funktionsnedsättning. Socialstyrelsens förslag till utformning av överenskommelse mellan sjukvårds- och skolhuvudmän” (art.nr 2020-6-6852) beskrivs gränsdragningsproblem som kan medföra att barn och elever inte får sina behov av hjälpmedel tillgodosedda. Socialstyrelsen framför i publikationen att regionala överenskommelser kan tydliggöra ansvarsfördelningen och underlätta samverkan.

Överenskommelsen mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län har utgått från Socialstyrelsens förslag om att fördela hjälpmedelsansvaret i tre huvudgrupper; grundutrustning, pedagogiska hjälpmedel och personligt förskrivna hjälpmedel. Regionen har kostnadsansvar för personligt förskrivna hjälpmedel och skolorna ansvarar för att tillhandahålla pedagogiska hjälpmedel och grundutrustning.

I överenskommelsens bilaga har de hjälpmedel som är förskrivningsbara i Region Stockholm, enligt regelverket i Hjälpmedelsguiden, fördelats utifrån dessa tre huvudgrupper. Utöver bilagans fördelning av hjälpmedel har Region Stockholm kostnadsansvar för ortopedtekniska hjälpmedel, syn- och hörselhjälpmedel samt för specialanpassade hjälpmedel.

Ekonomiska konsekvenser
Förslaget om förändrad ansvarsfördelning utifrån huvudgrupperna grundutrustning, pedagogiska hjälpmedel och personligt förskrivna hjälpmedel förväntas ge regionen och skolorna rätt kostnad för de hjälpmedel som behövs inom förskola och skolan. Arbetsgruppen valde att utgå från Socialstyrelsens förslag om kostnadsfördelning för att få en överenskommelse som håller över tid. Kostnader för hjälpmedel varierar över tid beroende av elevunderlaget och är svår att prognostisera.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Överenskommelsen tydliggör ansvarsfördelningen för hjälpmedel vilket torde öka patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Beslutet bedöms öka den jämlika och jämställda vården då ansvarsfördelningen blir tydlig för varje part. Överenskommelsen tydliggör hjälpmedelsansvaret för region, förskola och skola vilket förväntas ge positiv funktionsrättskonsekvens.

Miljökonsekvenser
Beslutet bedöms ge oförändrade konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser
Beslutet bedöms minska administrationen hos såväl förskrivare av hjälpmedel som hos hjälpmedelscentralerna då överenskommelsen tydliggör ansvarsfördelningen. De hjälpmedel som förskrivs på regionens bekostnad finns tillgängliga för förskrivning i Hjälpmedelsportalen.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Christoffer Bernsköld
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Anders Ahlsson, 2026-02-04